

Innviðaráðuneytið
Samgöngu- og fjarskiptamál

Reykjavík 16. ágúst 2025

Efni: Umsögn vegna áforma um frumvarp til laga um breytingu á lögum um fjarskipti og lög um Fjarskiptastofu.

Meðfylgjandi er umsögn Neyðarlínunnar ohf. varðandi áformaðar breytingar á fjarskiptalögum. Neyðarlínan fagnar því að til standi að gera þessar breytingar enda snúa þær nokkrar að starfsemi hennar og skýra eða skerpa á atriðum sem eru óskýr.

Áformaðar breytingar ná aðallega til eftirfarandi atriða og tekur umsögn Neyðarlínunnar mið af því:

- Breyting á 2.mgr. 1.gr.: Greinin fjallar um fjarskipti innanhúss.
 - Ekki kemur fram hver fyrirhuguð breyting er og er því Neyðarlína ekki í aðstöðu til umsagnar um breytingar á þessari grein.
- Breyting á 4. mgr. 86. gr. Greinin fjallar um fjarskiptastrengi í sjó.
 - Neyðarlínan ásamt systurfélagi sínu Öryggisfjarskiptum ehf. á og rekur strengi í sjó við Ísland. Jafnframt treystir Neyðarlínan og skjólstæðingar hennar á að sambönd við útlönd virki ávallt. Hafa félögin þegar orðið fyrir talsverðum truflunum á starfsemi og tjóni vegna skemmda sem orðið hafa á sæstrengjum af mannavöldu. Það er því afar mikilvægt að skýra ábyrgð sjófarenda hvað varðar umgengni við sæstrengi og tryggja eins og kostur er öryggi þessara strengja. Neyðarlínan fagnar því áformuðum breytingum.
- Breyting á 80. gr.: Greinin fjallar um tilkynningar vegna öryggisatvika.
 - Með vísan til mikilvægis fjarskipta og þjóðaröryggis er nauðsynlegt að skýrt sé kveðið á um tilkynningar um öryggisatvik svo hægt sé bregðast við af viðeigandi þunga sem og skrá og halda utan um slík atvik til að tryggja heildstæðar endurbætur og eða lagfæringar eftir atvikum. Ekki kemur fram hver fyrirhuguð breyting er og er því Neyðarlína ekki í aðstöðu til nákvæmrar umsagnar um breytingar á þessari grein.

- Breyting á 99. gr. (lagfæring): Greinin fjallar um sendingu viðvarana um yfirvofandi eða yfirstandandi neyðarástand.
 - Neyðarlínan rekur kerfi og annast sendingu slíkra viðvarana (váboða og váboðakerfi) fyrir hönd almannavarna, lögreglu og fleiri aðila samkvæmt samningi við dómsmálaráðuneytið. Umdeilt hefur verið hver skuli bera kostnað vegna sendingu þeirra og beinir úrskurðarnefnd fjarskipta- og póstmála í nýlegum úrskurði um þann ágreining því til Fjarskiptastofu að endurskoða ákvæðið og skerpa það eða gefa út nánari lýsingu á því sem í því felst. Neyðarlínan tekur að gefnu tilefni undir það og hvetur til þess að skerpt verði á orðalaginu.

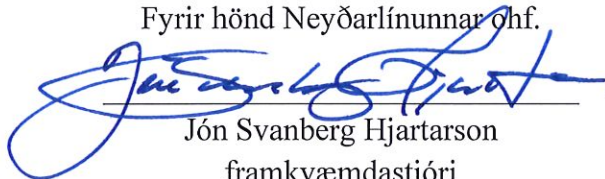
Neyðarlínan bendir á að núverandi kerfi byggir á því að senda SMS í farsíma en til skoðunar er að innleiða aðra gerð kerfis sem byggir á „Cell Broadcast“ tækni og þarf að gæta að orðalagi greinarinnar með tilliti til tækniþróunar. Jafnframt bendir Neyðarlínan á að það er ekki fjallað um rekstur váboðakerfis eða -kerfa (almannaviðvörunarkerfi) í öðrum íslenskum lögum en fjallað er um slíka þjónustu og kerfi í lögum í nágrannalöndunum.
- Breyting á 102. gr. (lagfæring): Greinninn fjallar um framfylgdarheimildir vegna óumbeðinna fjarskipti.
 - Ekki kemur fram hver fyrirhuguð breyting er og er því Neyðarlína ekki í aðstöðu til umsagnar um breytingar á þessari grein.
- Breyting á lögum um Fjarskiptastofu með öllum almennum fyrirvörum: Ákvæði um tíðnir:
 - Neyðarlínan rekur Tetra kerfið og veitir öryggis- og neyðarfjarskiptaþjónustu á Íslandi. Til skoðunar er hvaða þjónusta taki við af Tetra þjónustunni enda byggir hún á gamalli tækni. Afar mikilvægt er að næsta kynslóð öryggis- og neyðarfjarskipta hafi tryggðan og öruggan aðgang að nauðsynlegum tíðnum til að veita þá þjónustu. Sá aðgangur þarf að vera án kvaða ótengdum öryggis- og neyðarfjarskiptum og án endurgjalds enda ljóst að þjónustan verður endanlega á ábyrgð ríkisins og byggir á því að tryggja öryggi almennings, mannvirkja, fyrirtækja og þjóðaröryggi. Huga þarf að því í löggjöf að miðað er við það að öryggis- og neyðarfjarskipti er þjónusta sem á að virka þótt almenn fjarskiptaþjónusta geri það ekki. Neyðar- og öryggisfjarskiptaþjónustan kann því að vera notuð til að koma boðum til eða eiga í samskiptum við almenning og aðra en viðbragðsaðila innanlands auk erlendra aðila á tímum neyðar.
 - Neyðarlínan annast einnig sérstaka neyðarfjarskiptaþjónustu við sjófarendur samkvæmt lögum um vaktstöð siglinga. Þessi fjarskipti eru eðlilega byggð á þráðlausum fjarskiptum og gildir ofangreint einnig um þau fjarskipti og tíðnir sem þjónustan byggir á.

Neyðarlínan bendir að auki á að 96. grein sem fjallar um stuttnúmerið 112 tekur ekki á öðrum samskiptaleiðum sem almenningur hefur eða mun hafa á næstu misserum til að eiga neyðarsamskipti við neyðarverði Neyðarlínunnar. Má þar nefna netspjall, myndsamtöl og rauntímatexta (Real Time Text) sem búið er eða er verið að innleiða í regluverk Evrópusambandsins og mun því væntanlega taka gildi á Íslandi. Það vantar því í fjarskiptalög að kveða á um skyldu til að flytja slík samskipti með sama hætti og símtöl í 112. Jafnframt er það ágalli á greininni að ekki kemur fram hvert skuli flytja þessi símtöl eða samskipti né hvar ábyrgð fjarskiptafyrirtækja byrjar og endar í þessum flutningi.

Neyðarlínan minnir einnig á að ráðherra hefur ekki sett reglugerð þar sem kveðið er á um auknar kröfur til skipulags net- og upplýsingaöryggis og fyrirkomulag áhættustýringar neyðar- og öryggisfjarskipta sem og þeirra fjarskiptaneta sem notuð eru fyrir neyðar- og öryggisfjarskipti samanber 95. grein, 2 mgr. Að mati Neyðarlínunnar mun slík reglugerð skila betri og öruggari neyðar- og fjarskiptaþjónustu.

Virðingarfyllt

Fyrir hönd Neyðarlínunnar ohf.

Jón Svanberg Hjartarson

framkvæmdastjóri